

ODELSLOVUTVALGETS INNSTILLING OM ODELS- OG ÅSETESRETTE – HØRINGSUTTALELSE

Bakgrunn:

21. september 2001 ble odelslovutvalget oppnevnt ved kongelig resolusjon for å evaluere virkninger av og fremme forslag til endringer i odelsloven.

Odelslovutvalgets opprinnelige mandat (utdrag):

Målsettingen med odelslovutvalget er å få en evaluering av odelslovgivningen samt forslag til lovendringer som kan bringe odelsretten i samsvar med de landbrukspolitiske mål nedfelt i Inst. S. Nr. 167 (1999-2000) og St. meld. Nr. 19 (1999-2000).

Utvalget skal særlig vurdere:

- om kretsen av odelsberettigede bør innskrenkes
- om løsningsfristen bør bli kortere
- virkningene av odelslovens regler for kvinners situasjon i landbruket

Utvalget skal videre vurdere:

- om odelsloven medfører en konservering eller "lukking" av landbruksnæringen
- hvordan odelsloven påvirker bosettingen
- om det er mulig å utforme en formålsbestemmelse i odelsloven, særlig med bakgrunn i ønsket om å tydeliggjøre kriteriene for vurdering av søknader om odelsfrigjøring og om fritak fra bo- og driveplikt
- hvilke eiendommer som ut fra sitt ressursgrunnlag skal være odlingsjord (størrelse og rasjonalitet i lys av moderne landbruksdrift)
- lov- og regeltekniske avklaringer og forenklinger i de offentligrettslige reglene, herunder med sikte på å oppnå kortere saksbehandlingstid ved offentlig myndighetsutøvelse.

Tilleggsmandat fra landbruksminister Lars Sponheim:

- En samlet anbefaling fra utvalget vedrørende spørsmålet om odelsloven, med unntak av åsetesretten, bør opprettholdes eller avvikles.

Høringsfristen er satt til **1. juli**.

Odelslovutvalgets innstilling NOU 2003:26 består av 174 sider og blir derfor ikke lagt ved som eget vedlegg.

Vurdering:

Konkrete forslag fra odelslovutvalget til lovendringer:

- Økning og klargjøring av grensen for hvilke eiendommer som er odlingsjord. Utvalgets flertall tar utgangspunkt i 50 dekar jordbruksareal (20 dekar pr. i dag) og 1000 dekar produktiv skog (100 dekar pr. i dag). Utvalget ønsker likevel å videreføre muligheten for å kompensere noe manglende jordbruksareal med annet selveid areal. Utvalget går inn for at minimumsgrensen settes til 40 dekar jordbruksareal og at det er nødvendig med 500 dekar annet areal for å utligne det manglende jordbruksarealet.
- Forkortelse av den alminnelige løsningsfristen til seks måneder (er 1 år pr. i dag).
- Adgang til å kreve at de odelsberettigede innen to måneder tar standpunkt til om de ønsker å overta eiendommen, og i motsatt fall, adgang for eieren til å avhende eiendommen uten at den senere kan løses av de odelsberettigede
- Innføring av full likestilling mellom kjønnene, uavhengig av fødselsdato, samt hovedregel mellom adoptivbarn og barn født innenfor og utenfor ekteskap.
- Åpning for at samboende, skal kunne samodle og at også samboende skal være beskyttet ved den odelsberettigedes død.
- Utvidelse av adgangen til å nekte odelsløsning hvor dette vil virke urimelig.
- Flertallet i utvalget er av den oppfatning at odelsretten bør bestå.

Næringsleder finner odelslovutvalgets forslag til endringer av odelsloven som fornuftige og ser ingen grunn til å gå mer i dybden på hvert enkelt punkt.

Administrasjonen vil tilrå at plan- og utviklingsutvalget gjør slikt

VEDTAK:

Plan- og utviklingsutvalget slutter seg til odelslovutvalgets innstilling om odels- og åsetesretten.

Sør-Fron den 17.06.2004

Kjell Rønn
(sign.)

Saksbehandler:
Næringsleder Wenche H. Dale

Vedtak: (samrøystes) Som tilråding frå administrasjonen.

Plan- og utviklingsutvalget slutter seg til odelslovutvalgets innstilling om odels- og åsetesretten.

